

प्रात्यक्षिक: नकाशांचे उपयोग(भाग ३)

प्रसंग:- शाळेची सहल

- मुलांची सहल छानपैकी सहल समुद्रकिनाऱ्यावर गेली आहे. जाताना शाळेच्या ४ गाड्यांपैकी एक गाडी काही कारणाने थोडी दूर राहिली आहे आणि त्या गाडीचे चालक काका नवीनच असल्याने रस्ता चुकले. अशावेळी त्यांना रस्ता दाखविण्याचे काम कोण करेल?
- तर तो आहे नकाशा! वरील चित्रामध्ये आपल्याला कोणता नकाशा दिसतो आहे ते सांगा बरे?
- बरोबर; तो आहे महाराष्ट्र राज्याचा महामार्ग नकाशा.

नकाशांचा उपयोग आपल्याला आपल्या दैनंदिन जीवनात होतो का?

शैक्षणिक
साधन म्हणून

स्थान
निश्चितीसाठी

प्रदेशाच्या
विकासासाठी

शेतीसारख्या
व्यवसायासाठी

संरक्षक
दलासाठी

रस्ते, लोहमार्ग
बांधण्यासाठी

पर्यटन
विकासासाठी

नकाशांचा उपयोग इतका होत असेल तर मग हे नकाशे आपल्याला कळणार कसे?

- “नकाशे समजून घेण्याच्या पद्धतीला नकाशा वाचन असे म्हणतात.”
- नकाशा हा अनेक प्रकारच्या माहितींचा स्रोत आहे.
- नकाशा वाचन करण्यासाठी नकाशांच्या विविध अंगांचा अभ्यास गरजेचा आहे. नकाशांच्या या विविध अंगांची माहिती आपण आपल्या पहिल्या प्रात्यक्षिकाच्या भागात घेतली आहेच.

नकाशाचे वाचन करताना कोणकोणत्या गोष्टी कराव्यात?

१ • नकाशाचा हेतू जाणून घेणे.

२ • नकाशातील माहिती नीट वाचणे.

३ • नकाशाचे स्पष्टीकरण व्यवस्थित समजून घेणे.

४ • नकाशातील सूचना नीट वाचणे.

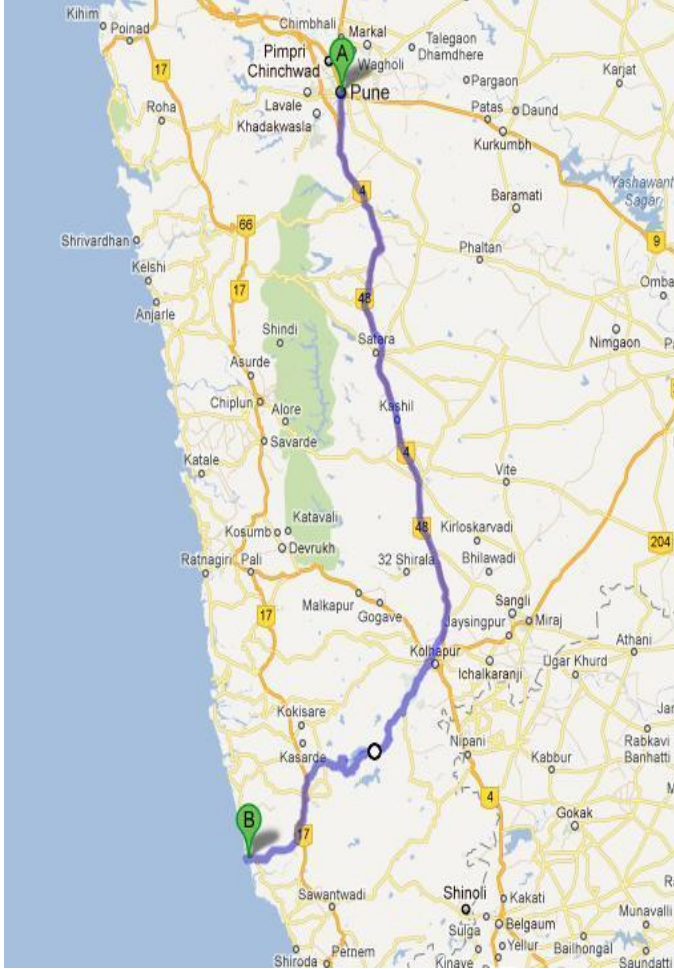
मुलांनो आता खाली दिलेल्या नकाशांचा अभ्यास करून तुम्हाला मिळालेली माहिती संकलित करा.

ओळखा पाहू ह्या नकाशात काय काय दाखविलेले आहे ते?

तुम्ही शैक्षणिक सहलीला जाताना कोणकोणत्या गोष्टी बरोबर घेऊन जाल त्याची यादी करा.

मुलांनो, आता तुम्ही जाऊन आलेल्या सहलीचा
अहवाल कसा लिहायचा त्याविषयी पुढील
भागात पाहूया.

- मग माझा mail id माहित आहेच तुम्हाला त्या
mail id वर तुमचे अनुभव नक्की पाठवा.
- Manishad@mkf.org.in

मूल्यमापन

- जोड्या लावा.

वस्तू

वस्तूंचा वापर

१) होकायंत्र

अ) निरीक्षणाची टीपणे लिहिण्यास

२) नोंदवही व पेन

ब) दूरच्या प्रदेशाचे स्पष्ट दर्शन

३) दुर्बीण

क) छायाचित्रे काढण्यासाठी

४) कॅमेरा

ड) रस्त्यांचे योग्य मार्गदर्शन

५) नकाशा

इ) दिशादर्शक

उत्तरे १-इ, २-अ, ३-ब, ४-क, ५-ड